

Advies initiatief Leger des Heils Rijckholt

Initiatieftafel Beschermd Thuis

2 maart 2023

Het initiatief betreft de verhuizing van 36 cliënten van de domuslocatie van het Leger des Heils die nu gehuisvest is aan de Kolonel Millenstraat in Maastricht naar een het voormalige verpleeghuisdeel van klooster Rijckholt.

De initiatieftafel heeft het initiatief besproken aan de hand van de ingevulde vragenlijst Beschermd Thuis en aan de gemeente Eijsden-Margraten verstrekte overige info, incl. concept bouwtekeningen van het plan. Aan de initiatieftafel namen deel [REDACTED] D gemeente Maastricht, [REDACTED] D gemeente Vaals en [REDACTED] D gemeente Valkenburg namens de projectgroep Beschermd Thuis en [REDACTED] D namens de gemeente Eijsden-Margraten (tevens lid projectgroep Beschermd Thuis).

De Initiatieftafel vindt de sterke punten van het initiatief met name de formele vereisten: het Leger des Heils is een gecontracteerde partner, is gecertificeerd en het initiatief past binnen de huidige bestemming van de locatie (Maatschappelijk).

Het initiatief sluit aan in het plan ZoT in zoverre dat het past in het vlekkenplan en het verblijf betreft voor de doelgroep van Beschermd Thuis, met name binnen het kader van de Wlz.

Over de locatie heeft de initiatieftafel twijfels: het betreft huisvesting in klooster Rijckholt, dat aan de rand van de kleine kern Rijckholt ligt. Hierbij is er geen sprake van huisvesting 'dicht bij de eigen woonomgeving' zoals een uitgangspunt van plan ZoT luidt. Ook is er met een voorziening voor 36 cliënten, verdeeld over 3 afdelingen van 12 cliënten geen sprake van kleinschaligheid. Innovatief is het initiatief in de ogen van de initiatieftafel ook niet – het betreft immers dezelfde zorg die nu ook wordt geleverd maar op een nieuwe locatie.

Ook ten aanzien van omgeving en veiligheid zijn er (grote) twijfels. De Initiatieftafel is kritisch over het antwoord van de initiatiefnemer dat er geen consequenties zijn voor de veiligheid in de buurt omdat het om een locatie gaat met 24/7 toezicht. Het betreft immers een domuslocatie met verslaafde cliënten die op de een of andere manier in hun verslaving zullen moeten voorzien. Dat leidt ongetwijfeld tot aanwezigheid van dealers in de directe nabijheid van de locatie met alle risico's van dien. Bovendien vallen interacties tussen client en dealer ongetwijfeld veel meer op en leiden tot meer onrust in de kleine kern Rijckholt in vergelijking met de volksbuurt in Maastricht waar de domus nu gevestigd is.

De veiligheid alleen borgen door zichtlijnen en cameratoezicht rondom het gebouw lijken zeker niet afdoende, omdat het klooster in een uitgestrekte tuin ligt en aan vrijwel alle kanten omringd is door landbouwgronden.

Ten onrechte geeft de initiatiefnemer aan dat er voldoende voorzieningen in de buurt zijn. In Rijckholt is geen winkel/supermarkt, er is geen OV en geen openbare ontmoetingsplek. De kern Eijsden ligt 3,5 km verderop – van de Voerenweg in Rijckholt naar de Plus supermarkt in Eijsden is het bijna een uur lopen.

Een domus van 36 cliënten in een kleine kern als Rijckholt wordt dan ook door de Initiatieftafel, vanwege ligging, aard en omvang van de voorziening en het ontbreken van voorzieningen in Rijckholt niet gezien als 'passend in de buurt', zowel voor de buurt als voor de cliënten.

De initiatieftafel erkent de noodzaak om ook voor deze doelgroep een goede verblijfslocatie beschikbaar te hebben. Dat is niet gemakkelijk omdat deze doelgroep veelal weerstanden oproept in elke omgeving waar een domus beoogd wordt.

Toch adviseert de Initiatieftafel aan het Leger des Heils om gezien de alle voor- en tegens bij dit initiatief nogmaals een uiterste poging te doen een andere locatie te zoeken waar doelgroep, soort voorziening en omgeving beter matchen.

Indien dit niet lukt en het initiatief toch gerealiseerd wordt in klooster Rijckholt, wordt dringend geadviseerd de risico's die inherent zijn aan de vestiging van een domus op deze locatie niet zoals in de vragenlijst het geval lijkt te bagatelliseren. Het is juist zaak deze risico's uiterst serieus te nemen en zorg te dragen dat in samenspraak met gemeente en buurt tijdig (in ieder geval ruim voor de daadwerkelijke start van het initiatief) een gedragen plan van aanpak opgesteld wordt en tot afspraken gekomen wordt over beheersing van deze risico's. In het plan van aanpak zouden tevens oplossingen voorzien moeten zijn voor het ontbreken van wenselijke voorzieningen.

BIJLAGE: scoringslijst initiatief Leger des Heils Rijkholt

Vraag	5 ++ Erg sterk	4 + goed	3 +/- voldoende	1 - matig	1 - onvold	Opmerking onderbouwing
Algemeen						
initiatiefnemer		X				
bestemming		X				
Samenwerking		X				
Partner gem		X				
Behoeft						
Vlekkenplan		X				
doelgroep		X				
behoefteond						Nvt, vervangende huisvesting voor bestaande doelgroep
Kwaliteit						
Past in ZoT				X		
gecertificeerd		X				
innovatief					X	
arbeidsmarkt					X	
duurzaamheid		X				
Flex bouw				X		Voorzien worden kleine 1 -p studio's, niet geschikt voor meerpersoonsgebruik
Omgeving en	veiligheid					
Al betrokken						Nvt, op verzoek gemeente nog geen info
veiligheid				X		
aanpassingen				X		
buurtvoorziening					X	
passend					X	
Social return						
omgeving				X		Niet concreet
P-wet		X				
Soc beheer			X			Ambitie is goed, maar gezien verwachte weerstand en onrust twijfel over haalbaarheid
Alg indruk						
Overall			X			Formeel in orde maar twijfel over passendheid locatie en veiligheid omgeving. Zie verder tekstuele samenvatting

MEMO



Datum 22 juni 2023

Van [Redacted] | directeur zorg Leger des Heils Zuidoost

Aan Mr. A.P. Krijnen | burgemeester gemeente Eijsden-Margraten

Onderwerp Reactie op advies Initiatieftafel inzake verhuizing beschermde woonvoorziening van Maastricht naar Rijckholt

Geachte heer Krijnen,

Zoals tijdens ons overleg afgelopen dinsdag 20 juni jl. besproken, ontvangt u hierbij namens het Leger des Heils Zuidoost een reactie op het advies van de Initiatieftafel. Het advies richt zich op aandachtspunten rond de voorgenomen verhuizing van beschermde woonvoorziening Domus Wijckerpoort van Maastricht naar Rijckholt. Deze reactie gaat in op de aspecten van de komst van de beschermde woonvoorziening naar Rijckholt waarover de Initiatieftafel haar zorgen heeft geuit of die als 'onvoldoende' zijn beoordeeld.

De beschermde woonvoorziening (domus) zal zoals bekend, worden gevestigd in het voormalig verpleeghuis voor langdurige zorg (gebouw C1) in Kloostercomplex Klein Rijckholt aan Voerenweg 19 in Rijckholt. In de volksmond ook wel het klooster van Zusters onder de Bogen genoemd.

De regiodirectie van Leger des Heils Zuidoost is van mening dat de nieuwe locatie voor Domus Wijckerpoort een grote verbetering is voor het verblijf en de zorg voor onze cliënten (deelnemers) ten opzichte van de huidige locatie in Wijckerpoort in Maastricht. Het betekent dat we veel beter kunnen voorzien in de somatische zorgbehoefte van onze ouder wordende doelgroep die in toenemende mate te maken krijgt met fysieke aandoeningen.

Daarnaast biedt de nieuwe locatie mogelijkheden voor dagbesteding en activiteiten-begeleiding die de huidige locatie niet kan bieden. Dit sluit beter aan bij de uitgangspunten van onze zorg voor 'herstelgericht werken' en 'positieve gezondheid'. Onze cliënten verblijven daarnaast in de nieuwe locatie in individuele woonunits met eigen sanitair. Op de huidige locatie wordt nog gebruik gemaakt van gezamenlijk sanitaire voorzieningen.

Daarnaast is het Leger des Heils zich er goed van bewust dat niet alle buurtbewoners in Rijckholt de komst van een beschermde woonvoorziening in hun woonomgeving als een verbetering zullen ervaren. En dat de nieuwe voorziening zorgen kan oproepen over eventuele overlast en de veiligheid in de buurt. Wij nemen deze zorgen serieus en hebben hiervoor de nodige initiatieven genomen om eventuele overlast zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken.

Alhoewel overlast niet geheel te voorkomen is, kunnen we overlast beperken en daar waar sprake is van overlast, deze zo snel en goed mogelijk opvolgen. De ervaring is dat goede communicatie met de buurt, samenwerking met de gemeente en wijkagent, effectieve veiligheidsmaatregelen en het snel oppakken van eventuele klachten, de overlast beheersbaar en beperkt kunnen houden. We lichten dit hieronder graag nader toe in onderstaande puntsgewijze reactie op de aandachtspunten van de initiatieftafel.

1 | Veiligheid

- ➔ Voor de verhuizing wordt per cliënt beoordeeld of de nieuwe omgeving voor de cliënt passend is. Hierbij is ook betrokkenheid van een gedragswetenschapper. Er wordt gekeken naar zorgbehoefte, gedrag en verslavingsproblematiek. Er wordt dus zorg op maat geboden. Voor cliënten voor wie de nieuwe locatie minder goed passend is, wordt een plaats gezocht in een andere Leger des Heils locatie.
- ➔ Veel van onze cliënten op de nieuwe locatie zijn minder mobiel. Zij zullen met name in het gebouw en op het terrein eromheen verblijven. Andere meer mobiele cliënten zullen als ze het terrein verlaten naar verwachting met het busje of de fiets naar Maastricht gaan.
- ➔ Er vinden twee informatiebijeenkomsten plaats voor de buurt voorafgaand aan de verhuizing
- ➔ Instelling klankbordgroep met buurtbewoners, gemeente, wijkagent, WonenPlus en Leger des Heils
- ➔ De locatie is voor de buurt 24 uur per dag telefonisch bereikbaar om klachten te melden
- ➔ Er is 24 uur per dag, 7 dagen per week, professionele begeleiding aanwezig op de locatie.
- ➔ Medewerkers lopen regelmatig een rondje in de buurt om zichtbaar en aanspreekbaar te zijn voor vragen, suggesties en klachten
- ➔ Er is cameratoezicht op het terrein, een omheining en een af te sluiten hekwerk bij de ingang.
- ➔ 's Nachts is er een beveiliging aanwezig op de locatie naast een zorgmedewerker.
- ➔ Er zijn rusttijden van 22.00 uur tot 8.00 uur. Het terrein is gedurende deze uren afgesloten. Cliënten die na 22.00 uur aanbellen, worden wel binnengelaten.
- ➔ In de huisregels staat dat er tussen cliënten onderling niet in alcohol en drugs mag worden gedeald.

- ➔ Daarnaast is de afspraak is dat het kopen van drugs voor eigen gebruik niet voor de buurt en het Leger des Heils zichtbaar en openlijk mag plaatsvinden. Cliënten worden hierop aangesproken, maar vermijden doorgaans zelf ook zichtbaarheid tijdens een transactie.
- ➔ Bij de meeste cliënten is het gebruik van alcohol en/of drugs gestabiliseerd. Dit betekent dat er gebruik is, maar doorgaans met een stabiele hoeveelheid en frequentie. Cliënten ontvangen leefgeld van hun uitkering. Dit is doorgaans voldoende om in de alcohol- en/of drugsbehoefte te voorzien.

2 | Kleinschaligheid locatie

- ➔ De nieuwe locatie biedt ruimte voor kleinschaligheid op de locatie. Deelnemers hebben hun eigen zelfstandige woonruimte. Tegelijkertijd is gekozen voor een omvang die de begeleiding door een 24/7 aanwezig zorgteam mogelijk maakt. De gekozen omvang is daarmee gebaseerd op een zo optimaal mogelijke woonomgeving voor deelnemers in een setting waarin de nodige begeleiding, verzorging en beheersbaarheid voor deze doelgroep georganiseerd kan worden.
- ➔ De nieuwe locatie valt qua omvang met 36 cliënten in de middencategorie. De locatie wordt ingedeeld in 3 zelfstandige afdelingen met per afdeling gemiddeld 12 kamers waarvan 2 meervoudige verpleegkamers. Iedere kamer beschikt over eigen sanitair en een keukenblok. De maaltijdvoorziening voor de cliënten is centraal geregeld. Er is geen kookvoorziening op de kamers. Er zijn gezamenlijke ruimtes voor koken, eten, activiteitenbegeleiding en dagbesteding en er is een gemeenschappelijke huiskamer.

3 | Innovatieve bouw en zorg

- ➔ Het gebouw scoort volgens de adviescommissie goed op duurzaamheid en is hierdoor qua duurzame bouw innovatief.
- ➔ Door de zelfstandige woonunits met eigen sanitair en keukenblok (zonder kookvoorziening) is de locatie voorbereid op de introductie van het scheiden van wonen en zorg.
- ➔ De ICT-voorzieningen voldoen aan alle vereisten en zijn up-to-date met digitale veiligheidsvoorschriften.
- ➔ Onderzocht wordt in hoeverre robotica in de toekomst een ondersteunende rol kan spelen bij de zorg van onze cliënten.
- ➔ Verbeteringen ten opzichte van de huidige locatie:
 - Eigen sanitair in de kamers. (Hierdoor minder kans op onderlinge besmetting door onder andere griep- en coronavirus)
 - Meer mogelijkheden voor activiteitenbegeleiding en dagbesteding
 - Betere mogelijkheden voor somatische zorg voor oudere doelgroep
 - Het zorgperspectief is meer gericht op zelfstandigheid waar dit voor de cliënt mogelijk is.

4 | Passend in omgeving en buurtvoorzieningen

De inzet van het Leger des Heils is om een goede buur te zijn. Bij het ontwikkelen van voorzieningen voor onze cliënten is de intentie dat deze voorzieningen ook (waar mogelijk) beschikbaar zijn voor buurtbewoners. We willen graag een meerwaarde vormen voor de buurt en investeren in de contacten met inwoners van Rijckholt.

Het Leger des Heils zal vanaf de verhuizing:

- ➔ Tenminste vier keer per week heen en weer rijden met een personenbusje naar Maastricht ten behoeve van onze cliënten.
- ➔ Regelmatig afval prikken in de buurt door onze cliënten onder begeleiding van medewerkers, om de buurt schoon te houden en een bijdrage te leveren aan de leefomgeving (goodwill richting de buurt)

Daarnaast worden mogelijkheden onderzocht voor:

- ➔ Het laten rijden van een SRV-bus (waar mogelijk in samenwerking met een supermarkt uit Eijsden-Margraten) waar buurtbewoners en cliënten boodschappen kunnen doen. Cliënten kunnen hieraan vanuit participatie een bijdrage leveren.
- ➔ Het laten rijden van een (bel)bus voor openbaar vervoer in samenwerking met Arriva, zowel voor buurtbewoners als onze cliënten.

Er zijn op dit moment nog geen garanties dat bovenstaande twee initiatieven gerealiseerd kunnen worden in verband met de afhankelijkheid van andere partijen voor samenwerking.

5 | Arbeidsmarkt

- ➔ Bij de verhuizing blijft het huidige aantal fte in de domus behouden.
- ➔ In de toekomst als er budget in de begroting beschikbaar is, worden mogelijkheden onderzocht om een gastvrouw op de locatie aan te nemen die ondersteuning kan bieden aan cliënten, begeleiders en vrijwilligers.
- ➔ Als de (bel)bus en de SRV-wagen gerealiseerd kunnen worden, kan dit een bescheiden impuls vormen voor de lokale werkgelegenheid.
- ➔ We hopen in de toekomst vrijwilligers op de nieuwe locatie in te zetten. Buurtbewoners zijn van harte welkom voor vrijwilligerswerk.

Memo

Zaak-docnr	Z/23/186997-638684
Steller	 J
Onderwerp	Komst Leger des Heils Voerenweg 19 Rijckholt
Datum document	22 juni 2023

Aanleiding:

Verhuizing Domus Wyckerpoort naar Klooster Rijckholt, Voerenweg 19 in Rijckholt. Tijdens de bijeenkomst van de projectgroep van 9 juni jl. is het volgende advies gevraagd.:

Welke gevolgen heeft de verhuizing van de Domus Wyckerpoort voor de openbare orde en veiligheid in Rijckholt?

Doelgroep:

Het leger des Heils wilt 36 cliënten plaatsen met een behoefte aan langdurige zorg in de vorm van Beschermd Wonen en Verzorg & verpleeg indicatie op basis van de Wet langdurige Zorg. De cliënten waren voorheen dakloos en hebben zogenoemde multi-problematiek, een combinatie van psychische aandoening en verslavingsproblematiek (alcohol/drugs). Het aantal cliënten heeft inmiddels een hogere leeftijd (40 tot 80 jaar) bereikt en heeft daarom in toenemende mate ook somatische zorg nodig.

Omgeving:

Het klooster ligt aan de rand van Rijckholt, aan het einde van een straat van vrijstaande woonhuizen en naast het kerkhof. De Voerenstraat wordt veelvuldige gebruikt door fietsers, wandelaars en paarden bezitters. Er zijn geen winkels of scholen in de buurt. Het tankstation Rijckholt ligt op $\pm$ 380 meter en Café Rieckholt op $\pm$ 450 meter afstand. De speeltuin aan de Carolusweg ligt op $\pm$ 625 meter afstand. Er is geen openbaar vervoer.

Advies partners:

Bij de totstandkoming van dit advies is informatie ingewonnen bij handhaving Maastricht, politie en bij het Leger des Heils.

Handhaving Maastricht

Uit navraag blijkt dat er weinig tot geen overlastklachten bij handhaving Maastricht zijn gemeld.



Behandeld door :  J
Bijlage(n) : Geen
Documentkenmerk(en) :



Uw brief van :
Uw kenmerk :
Pagina : 1 van 3
Ons kenmerk : Z/23/186997/638684

Leger des Heils

Op dinsdag 20 juni jl. hebben we een bezoek gebracht aan de Domus Wyckerpoort.

Hier hebben we een rondleiding gehad en gesproken met de afdelingsmanager.

De aanwezige cliënten zijn op hogere leeftijd, erg op zichzelf gesteld en verblijven veelal op hun eigen kamer.

Het Leger des Heils heeft een zorg- en dienstverleningsovereenkomst (zorgplan) met iedere bewoner, hanteert een Huishoudelijk reglement en gebruikt een alcoholcontract (geen sterke alcoholische dranken) om het gebruik te begrenzen. Sommige bewoners gaan overdag naar de dagbesteding. Iedereen mag naar buiten. Je komt het gebouw alleen binnen als je wordt toegelaten door het aanwezig personeel, binnen en buiten is er camerabewaking. De gezamenlijke woonkamer en eetkamer zijn dagelijks geopend van 07.00 uur tot 23.00 uur, tussen 22.00 uur en 08.00 uur gelden rusttijden en verblijven de bewoners op hun kamer. Mocht een bewoner in de avond de Domus verlaten dan dient deze zich af te melden bij de begeleiding en uiterlijk om 24.00 uur weer terug te zijn.

Alcoholverslaafden worden veelal door eigen personeel begeleid.

Drugsverslaafde worden door Mondriaan begeleid., er zijn bewoners die op medische basis (methadon)verstrekking krijgen.

In totaal werkt er een team van 22 personen op deze Domus. In de nachtelijke uren is er naast één verpleegkundige voor de zorg ook één beveiliging aanwezig.

Er is een klankbordgroep op deze locatie waarin niet alleen de ketenpartners (bewindvoerders/ zorginstellingen/ verslavingszorg/ wijkagent) participeren maar ook buurtbewoners. Het telefoonnummer van de afdelingsmanager is bekend in de buurt en deze kan gebruikt worden bij ervaren overlast. Leger des Heils komt dan meteen in actie. Er zijn korte lijntjes met de politie (wijkagent).

Het personeel ervaart met name verbale agressie. Fysieke agressie vindt maar zeer sporadisch plaats. Dit wordt niet getolereerd en wordt meteen de kop ingedrukt door bijvoorbeeld verplicht verblijf op de kamer. In het ergste geval wordt een bewoner overgeplaatst naar een passendere locatie van het Leger des Heils.

Presentatie aan bestuur:

Tijdens de presentatie op 20 juni 2023, waarbij burgemeester Krijnen, wethouders Piatek en Weeling aanwezig waren heeft het Leger des Heils o.a. het volgende aangegeven:

- De hoofdingang van het Klooster aan de Voerenweg is de toegang tot de Domus
- Er komt een hekwerk welke om 24.00 uur wordt gesloten
- Er komt camerabewaking (binnen en buiten)
- Het telefoonnummer van de afdelingsmanager wordt gedeeld
- 24 uur inzet van personeel
- Net als bij de huidige Domus wordt in de nachtelijke uren gewerkt met 1 beveiliging die zowel verantwoordelijk is voor binnen en het buiten
- Ze willen graag een klankbordgroep oprichten om gezamenlijk de mogelijk overlast aan te pakken
- Ze tolereren geen verkoop van drugs- en alcohol in de nabije buurt van het Klooster
- Onder begeleiding gaan de bewoners/cliënten naar de dagbesteding en winkels in Maastricht
- De cliënten die verhuizen naar het Klooster worden zorgvuldig gescreend en gebruiken geen spuiten voor hun drugs
- Mondriaan begeleidt de drugsverslaafden

Aanvullende maatregelen:Inrichting openbare ruimte:

Er kan nog kritisch worden gekeken naar uitbreiding van straatverlichting om eventueel onveiligheidsgevoel bij inwoners van Rijckholt te laten afnemen.

Samenscholingsverbod:

Bij een samenscholingsverbod moet het element 'dreiging' vaststaan. Dit is hier nog niet aan de orde.

(flexibel) cameratoezicht:

Een gemeente mag (flexibel) cameratoezicht inzetten om de openbare orde te bewaken. Het gaat dan om toezicht op hardnekkige overlast en mag alleen op openbare plaatsen worden toegepast als andere maatregelen niet voldoende zijn gebleken. Dit is hier nog niet aan de orde.

Conclusie:

Als we alle informatie laten meewegen dan concluderen we dat er mogelijk gevolgen zijn voor openbare orde en veiligheid in Rijckholt. Echter verwachten wij dat door inzet van het Leger des Heils, de politie en handhaving de overlast beperkt kan worden tot een minimum. Hierdoor hebben wij op het gebied van openbare orde en veiligheid geen bezwaar op de verhuizing van het Leger des Heils naar het klooster in Rijckholt.

